

Das Latweefchu draugs.

1842. 16 April.

16ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

No Rihgas puffes. Preefch pahri neddetahm të gohdigeem wezzakeem usgahje leelas behdas. Winnu jaunafajs behrninsch, meitene, tikkai 8 mehnefchus wezza, sweika un weffela fehdeja mahtei us flehpja pee galda, preezigi usfmeedama sawahm apfahre stahwedamahm mahsinahm, — kad wezzaka mahfa eenahje ar pohdinu patlabban uswahrita peena un to turpat mahtei un behrnam preefchâ usgalda nolikke; bet eekam wehl mahte paspehje to pohdinu tahlaki aiszelt, të jau masa bij' pee pohda mallas nokehrusehs, to apgahsuse, un wissu to wahritu peenu few wirfû uslehjuse. Ak tawas behdas! Masina bija noplukkuse wiss'pahr pa weenu puffi meefas, un kaut nu gan ahtrumâ dokteru palihdsiba bija flahc un kaut arri pehz pahri deenahm masina sahje atspirgt, tad tomehr, ir gan zittu wahjibu flahc dabbujuse un gruhtas mohkas iszeetuse, pehz 8 deenahm Deewa meerâ aisgahje. Kaut nu gan sinnam, ka tas ne notikke zaur tihfchu neprahribu, tad tomehr wezzaki sawu mihtu zaur nelaimi aisgahjuschu behrninu gauschi noschehlo. Deepss lai winnus eepreezina!

Is Berlihnes. Par to, ka no wisseem muhsu mallas putnineem lagfdigallas tee wissjaukati dseedataji, Pruhfchu waldifchana taggad pa wissu femmi aisleeguse, tahs kaut kâ Perc woi faspohstihc, un irr draudejuse, karram zilwekam, kas tatschu to drihstetohs, par ikweenu lagfdigallu 5 dahlderus like aismakfahc par strahpi un wehl us 8 deenahm eet zeetumâ. Zurflahc arri nospreede, ikkarram zilwekam, kas tahda putna ligfdu isnemtu woi pohstihu, 10 dahlderus strahpes naudas nonemt. Bet kam jau no zitteem gaddeem lagfdigalla mahjâs, tam gan buhtu brihw to arri us preefchu turreht, ja winsch ifnogaddâ 5 dahlderus nabbogeem par labbu aismakfatu.

Is Parihfches. Zee fehweka = kohzini no jaunass fortes, kas tad jau eedeggahs, kad tohs stipri tik berse ween, (un kas Rihgâ jau tik lehti, ka tur tuhkfstosch gabbalus ware piekt par 17½ kapeikem sudr.), tee gan tohti deririgi, bet tohs ne buhs doht behrneem rohka un arri peeangufcheem zilwekeem ar teem buhs dsihwoht ar leelu apdohmu, neds tohs turreht filtumâ, neds ar teem braukt. — Parihfchê dsihwo Wahj' gaspascha, wahrdâ Hausmann; ta totâ Merz isgahje no mahjahm, tur sawus abbus behrninus, — meitinas, weenu no 8 gaddeem, ohtru no 3 gaddeem, atstahdama. Jaunaka gulleja schuhpliti, kas no fahrkleem fapihts, un wezzaka aisftrahje, no sawa naudas krahjumina

few kahdu fimtu no teem maseem fehwele kohzineem eepirkt un tohs par garxu laiku, kamehr mahte naw mahjâs, weenu pakkat ohtru eededsinacht. Sehdeja labbâ duhschâ pee semmes un sawus kohzinus berseja pee grihdes, bet par nelaimi wiffa tshuppa nehmahs leesmâs un drihs arri schuhplis eefahze degt. Gan winna brehze, sauze un skrehje pehz palihga, bet kad laudis atnahze, tad jau ugguns tik warren bija isplehteas, ka wianni drihs wairs ne warreja kluht istabâ. Weens taffchu arri drihstehjâhs schuhptam tuwu eet, grihbedams to gulleddamu behrnianu isglahbt, bet à rê! ugguns jau schuhpli bija pahrnehmis un behrns noslahpis un pa wiffu meefu apswillis breefmigi.

M a r t a.

Stahstis, itt fewischli preeksch 'kriftigeem kalpeem un kalponehm.

(Sahlama puffe.)

"Ja tu effi atsinnusi un sawâ firdi fajuttusi, ka Jesus Kristus, ta dshwa Deewa dehs, pafaulé irr nahzis, grehzineekus aizinacht pee atgreeschanas no grehkeem, teem atgreesigeem arnest grehku peedohschanu, un tohs salihdsinarus darriht fwehtus, ja tew paschai tawi grehki zaur Jesus Kristus affinim irr peedohti; tad dsennees no wiffas firds pehz ta, tawam mihlam Pestitajam tapt lihdsiga, eeksch wahrdeem un darbeem." — Zâ fazzija Martas saimeneeze Maria, ihsta Kristus draudsene, kahdâ wakkarâ us sawas kalpones Martas, ko ta no wiffas firds wehleja pamahziht kristigâ dshwofchanâ.

"Râ buhs man mannam Pestitajam tapt lihdsigai?" praffija Marta brihdamees. "Al, es dohmaju, winsch irr tik augsti pah mums pagohdinahs, ka es gauшти lepna buhtu, kad es grihberu, winnam tapt lihdsiga."

Saimneeze Maria atbildeja: "Mans behrns, tik pilnigi gan mehns newarram tapt, kâ muhsu meisteris debbesis; bet jo wairak mehns winnam lihdsigi tohpam, jo labbaki mums klahfees schinni un winnâ dshwibâ. Kad tu rakstihet eefahki mahzitees, woi tad tu ko warreji fazzihet, kad tew tuhlin tohs wifslabbakus preekschrakstus preeksch rakstischanas dewe? Un tu comehr sinnaji, ka tu tuhlin tâ newarresi pakkat rakstihet."

"Gan teefa," atbildeja Marta; "bet kâ tad es nabbaga zilweks, kahds esinu, tam Kungam Jesum wiffu warru darriht pakkat? Woi winsch nenahze no debbesim wirs semmes, par wiffaem zilwekeem dshwoht un mir? Zo taf es newarru; es newarru neds mirronus usmohdinacht, neds wahjus dseedinacht, aklus redsofchus un tiplus darriht wesselus. Râ buhs man apfahret eet un zitrus mahziht, kas es patte ne ko neprohtu, un paschai wehl waijaga mahzibas?"

Us scho saimneeze Maria atbildeja: "Es sinnu, ka neds tu, neds es, neds zits kahds zilweks schohs brihnumus warr darriht; to es arr' nedohmaju. Bet mums wiffaem, kurreem zaur Jesu Kristu ta schehlastiba irr notikkusi, ka mums tee grehki irr peedohti, waijadseja tahdai paschai mihlestiba us muhsu tuwaku buht firdi, kahda winnam bij. Rapehz astahje tas Kungs Jesus Kristus debbesis gohdibu un peenehmehs muhsu meefu un affini? — Zits ne kas winnu speede, ne kâ winna leela mihlestiba un schehlastiba us mums, un ta paklaufischana us sawu Debbes-Zehwu. Pehz schahs mihlestibas us wiffu lab-

bu, pehz schahdas firds, mihta Marta, mums buhs dsichtees, eefsch ta winnam
tapt lihdfigeem.“

“Pateesi tas preeksch mums buhtu labbi,“ tà Marta issauze, firdi pakusti-
nata; — ”bet fà es nabbadsite to warru panahkt?“

“Muhfu Pestitais,“ tà Kristus draudsene tahlaku runnaja, muhs mahja zaur
fawu preekschsihmi, fa mums buhs Deewu luhgt, un fa mehs zaur tizzigu
luhgfschanu Deewa spehku warram dabbuht. Lai mehs, Marta, eefsch scha win-
nam tohpam lihdfigi; tad mehs arridsan eefsch zittahm leetahm eespehfm tam
eet pakkal. Redsi, fà winsch deenàs un naktis dsihwoja eefsch Deewa luhgfscha-
nas; fà winsch ne fo nezehde, pirms winsch Deewam papreeksch nebij pateizis,
fas ween muhs barro; fà winsch fawam tehvam pateize, kad tas winnam speh-
ku dewe Lahjaru usmohdinahkt no mieronem; fà winsch fawâ zeeschanâ ar Dee-
wu zihnijahs eefsch luhgfschanas, kamehr engeli no debbes nahze, un tam atnesse
atspirdsinaschanu un spehku, fa fawu pestifchanas darbu warreja pabeigt.“

Ar jo leelaku preeku Marta klausijahs un fainneeze Maria tahlak' runna-
ja: ”Kad mehs fà muhsu Pestitais Deewu luhdsam, kad mehs preeksch faweem
lihdSATPESTITEEM Deewu luhdsam, tad speesch muhs schi mihlestiba, teem win-
nu pahkaphfchanas prett mums, lai tahs paschas mums arr' gouschi fahpetu,
peedoht. Jo, Marta mihta, fo mehs zittu warram darriht, fà faunetees, kad
mehs par masahm leetahm, fas pehz muhsu prahta nenoteek, dusmojamees, ne-
pazeetigi un naidigi effam, bet muhsu Pestitajs ar nepeekusdamu lehnprahribu
un pazeefchanu fawu mahzektu wainas panesse? Zif labpraht winsch Pehteram
peedewe, kad schis tai paschâ nakti, fur fawu Pestitaju bij aisseedsis, ruhktas
affaras raudaja? Rà winsch luhdse par faweem Aepfaweem: ”Zehws! pee-
dohd' teem; jo tee nesinn, fo tee darra!“ un mehs negribbetu peedoht?“

Marta nopuhsdamees un ar affaru pilnahm azzim fazzija: ”Alf, fà man weht
warr dalka buht pee tahs Deewa schehlastibas eefsch Jesus Kristus, man, fas es
tik tahlku esnu no winna preekschsihmes?“

”Luhds' spehku, Marta, tad tu to dabbusi; luhds' no wiffas firds un wee-
numehr. Klaussees tahlak', fà tas Rungs mums ar fawu pasem mibas = preeksch-
sihmi gahje preekschâ, fà winsch, kam debbes un semne paklausa, iswehlejahs
to semmako fahrtu, pasauligu baggatibu un isnihzigu gohdu nizzinaja; fa winsch
faweem mahzektlem masgaja kahjas, un, zaur to rahdija, fa mums arridsan par
to wifs-Niktaku darbu, teem par labbu, kam ta waijaga, nebuhs faunetees.

Zà tad mums, Marta mihta, ta mihlestiba muhsu Pestitaja un winna
tahs prahts us wiffseem zilwekeem, un wifs winna gahjums wirs semmes, par
ihstu preekschsihmi swehtâ ewangeltumâ irr likts preekschâ. Lai mehs arr' newar-
ram zaur brihnumu tuhktoschus peezehdinahkt, tad tomehr tas wifs nabbagakais
eespehji ar to issalkuschu fawu maisti dalliht; lai mehs arr' neeespehjam wahjus
ar weenu wahrdu dseedinahkt, tad tomehr muhsu mihliga kohpfschana pee winnu
wesselibas warr palihdseht, un muhsu eepreezinaschanas = wahrdi — ja mehs tohs
ween eefsch Jesus Kristus wahrda fakkam — winnu dwehseles warr atspirdsi-
nahkt.

Muhfu paschu zeeschanàs mehs mahjamees Deewa rohkas palautees no ta
Kunga preekschsihmes, fas fawâ grubtâ zeeschanâ, fo tam muhsu grehki padar-

rija eljes-kalnâ, gan luhdse, ka tas Zehws no winna to bikkere atnemtu; bet tuh-
lin klacht fazzija: "tomehr ne mans, bet taws prahts lai noteef.""

Saimneeze Maria nu tikke pee saweem behrneem aiffaukta un Marta fkat-
tijahs tai pakkat ar kustinatu firdi; jo ne kad tahs fainneezes wahrdi winnas
firdi tik spehzigi bij aifnehmufchi. Gan winna papreeksch ar Jesus Kristus no-
pelnu bij eepreezinajufees, bet wehl tahti bij palikkufi no winna preekschihmes,
wiswairaf winna lihds schim par to ween gahdaja, no rupjeem grehkeem no-
curretees, un dohmaja, zaur to jau dabbuht to muhschigu dsihwofchanu. Zag-
gad winna apnehmehs no wiffas firds, pee wiffa ko darrifchoht, pahrbauditees:
fâ gan Pestitais winnas weetâ buhtu darrijis? Arridsan ohtrâ rihtâ winna no
wiffas firds luhdse, ka tas Kungs eeksch winnas wahjibas buhtu spehzigs un
tai dohtu spehku, winnam capt lihdsigai. P. — p—

(Weidsama pufse nahkofchâ lappâ.)

M i h f l a.

Balts un tihrs es esnu gan,
Smuks un spihdigs arridsan,

Bet ne kahda ffaidriba
Weidsoht pee man rohnama.

B.

(Pee 15tas un 16tas lappas peederr pawaddons no weffela bohgena, fur atrohdahs
eekschâ: 1) Kâ ar Kristus draudsi irr gahjis no pascha eefahkuma. Peezpadfmita no-
dalla lihds 25schai. 2) Diwas leeldeenâs dseefmas: "Gohds tewim, Deews tahs dsih-
wibas ic., un: "Kristus fappu irr atstahjis." 3) Dseefma: Wehs effam brahli un mah-
fas eeksch Kristus. 4) Kâ ja-atbild us tahm preekschajahm jautaschanahm, un 5) Di-
was jaunas jautaschanas.)

Sinna, zil naudas 15. April mehu, deenâ 1842 eeksch Rihges maksaja
par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr.		Par	Maksaja:	Subr.	
		naudâ.	Rb. R.			naudâ.	Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	75	1	pohdu (20 mahrzineem) wassu =	7	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	25	—	tabaka = = = = =	—	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3	—	—	fweefta = = = = =	2	40
—	ausu = = = = =	—	80	—	dselses = = = = =	—	75
—	firnu = = = = =	1	60	—	linnu, frohna = = = = =	1	80
—	rapju rudsu = miltu = = =	1	70	—	— brakka = = = = =	1	60
—	bihdeletu rudsu = miltu = =	2	50	—	kannepu = = = = =	1	—
—	bihdeletu kweeschu = miltu =	4	—	—	schlihtu appinu = = = = =	2	—
—	meeschu = putrainu = = =	1	90	—	neschlihtu jeb prezzes appinu	1	20
—	eefala = = = = =	1	20	—	muzzu filku, eglu muzzâ = =	7	50
—	linnu = fehklas = = = = =	2	50	—	— lasdu muzzâ = =	7	75
—	kannepu = fehklas = = = = =	1	50	—	smalkas fahls = = = = =	4	—
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	3	—	—	rupjas baltas fahls = = =	4	40
barrotu	wehrschi gallu, pa pohdu =	1	20	—	wahiti brandwihna, puffedegga =	8	50
				—	— diwdegga =	11	—

Lihds 14. April pee Rihges irr atnahkufchi 161 fuggi un atbraukufchi 1.

Brihw drikkelt. No Widsemmes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Napier&ky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 15 un 16.

9 un 16 April 1842.

Rà ar Kristus draudsi irr gahjis no pascha eesahkuma.

Peezpadsmita nobalka.

Pahwila ohtrais zetfch, fo zaur Mas, Ahsiu us Europu staigaja, paganus mekledams atgreesf.

Pahwils un Barnabas Antiokiã palikke, mahjidami un ar dauds jitteem preezigi ta Kunga wahrduß pasluddinadami. Bet Pahwils, Sihlasu israudsijs, isgahje, Deewa scheplastibai no brahteem pawehlehts. Winsch Sihriu un Kilikiu pahrstaiigaja, draudses apstiprinadams, un nahje us Derbi un Listru. Un redsi, mahjeklis tur bija, wahrda Timotius, kam labba leeziba no brahteem bija dohta. Scho Pahwils fewim likke lihds eet, to peenemdams par paliga, beedri. Kad tee pilsfehthas pahrstaiigaja, tad tee winneem tahs pawehleschanas cedewe, kas no apustuleem un wezzajeem Jerusalemẽ bij norunnatas. Tad draudses tikke apstiprinatas eeksch tizzibas, un winnu pulks jo deenas jo wairak wairojahs. Un teem, zaur Wrigiu un Galateru teesu gahjuscheem, no swehta Garra tappe aisleegts, tohs wahrduß eeksch Ahstias runnaht. Misiã nahkusch, tee raudsija, us Bitiniu eet, bet tas Gars teem ne lahwe. Un tee Misiã garram gahjuschi, nogahje us Troãdu. Schẽ Pahwils nakri scho parahdischanu redseja: Makedonias wihrs stahweja, winnu luhgdams un fazzidams: Monahz' us Makedoniũ un palihdsi mums. Kad winsch to parahdischanu bij redsejis, tad tee tuhdat mekleja us Makedoniũ iscet, nomannidami, ka tas Kungs winnus bij aizinajis, teem preezas wahrduß sluddinahht. No Troãdas nozehluschees, taini gahje us Samohtrahkiu, ohtra deenã us Neãpoli, un no turrenes us Whilippeem, kas irr Makedonias teefas leelakaja pilsfehthã. Pa scho zektu tad apustulis pirmu reisi eegahje Europã, attesdams ta Kunga preezas wahrduß mums, kas schinni pafaules-dalkã dsihwojam.

Eeschpadsmita nobalka.

P a h w i l s W i h l i p p o s .

Tas notikkahs Whilippõs, — ta stahsta pats Lufkas, — ka, mums eijohht Deewu luhgt, meita ar mums fatikkahs, kurrãi sihletaja gars bija, un kas sihledama saweem kungeem dauds pelnas peeneffe. Schi Pahwilam un mums pakkaht gahje, brehdama un fazzidama: Schee zilweki irr Deewa ta Wissuaugstaka kalpi, kas jums pestischanas zektu pasluddina. To winna darrija dauds deenas. Bet Pahwilam tas ruhpe, un winsch atgreesdamees us to garru fazzija: Es tewim eeksch Jesus Kristus wahrda pawehtu, no tahs iscet. Un winsch no tahs isgahje tanni stunda. Bet winnas kungi, redsedami, ka winnu pelnu zerriba bij suddusi, nehme Pahwilu un Sihlasu un tohs wilke us tirgu preeksch wirfneeteem. Un tohs pee waldirajeem peeweddusch, fazzija: Schee zilweki muhsu pilsfehthu fajauz, Zuhdu staudis buhdami, un pasluddinadami ceraschas, fo mums ne klahjabs ne peenemt, ne darrisht, tapeh, ka effam Reemeru.

Un lauschu pulks prett teem zehlahs un wirsneeki teem drehbes noplehse, pawehledami tohs ar rihkstem schauft. Tad winni tohs zeetumâ eemette, zeetuma-fargam pawehledami, tohs zeefchi fargabt. Schis tohs eemette gallejâ zeetumâ un winnu kahjas apzeetinaja feekstâ.

Bet ap pufs-nakti Pahwils un Sihlas Deewu luhdse, un flawas, dseefmas dseedaja, un tee, kas zeetumâ bija, winneem usklauffija. Tad peepefchi leela semmes-trihzeschana norikke, tâ ka zeetuma dibbini kustejahs, un tuhdatiu wiffas durwis atwehrahs, un wiffu faites tikke walkâ.

Bet zeetuma-fargs, nomohdâ palizzis un zeetuma durwis redsejis atwehrtas, sohbinu iswilke un fewi gribbeja nonahweht, jo winnam schlitte, ka zeetunneeki effoht isbehjuschî. Bet Pahwils ar stipru balsi brehze, fazzidams: Ne darri fewin taunu, jo mehs wiffi scheitan effam. Nu winsch swezzi praffijis, eefrehje, un drehbedams mettahs semmè preeksch Pahwila un Sihlafa, tohs iswedde ahra un fazzija: kungi, ko man buhs darriht, ka es muhschigi dsihwoju? Tee atbildeja: Dizzi us to Kungu Jesu Kristu, tad tu un wifs taws nams muhschigi dsihwohs. Un tee us winnu, un us wisseem, kas tanni nammâ bija, ta Kunga wahrduß runnaja. Tad winsch tohs usnehme tai paschâ naktis-kundâ un teem wahris nomafgaja; un tuhdat winsch ar teem sawejeem tikke kristihis.

Kad nu gaifma bij palikkusi, tad wirsneeki fullainus suhtija, kas fazzija: Palaid' schohs zilwekus. Zeetuma-fargs Pahwilam schohs wahrduß pasluddinaja: Wirsneeki irr suhtijuschî, ka buhs juhs palaisf. Tad-nu iseita un staigajeet ar meeru. Bet Pahwils us teem fazzija: Tee muhs, Reemeru zilwekus buhdamus, neteefatus, wisseem redsoht, irr schautuschî un zeetumâ eemettuschî, un taggad tee muhs ismett? Tâ nè! Lai paschi nahk un muhs iswedd. Sullaini schohs wahrduß wirsneekem atfazzija, un tee bihjahs, dsirbedami, ka winni Reemerî. Un nahkuschî tohs pahrrunnaja un isweddufchi luhdse, lai no pilsehtas isfeetu. Tad winni no zeetuma isgahje. Un brahlus redsejuschî un pamahzijuschî, aifgahje.

Septinpadsmita nobalka.

Pahwils Tseffalonikâ un Berroâ.

Tee, jaur Amwipoli un Apolloniuh gahjuschî, nahje us Tseffaloniku, kur Zuhdu basniza bija. Pahwils pehz sawa eeradduna pee teem eegahje un pa trim swehtdeenahm ar teem farunnajahs no teem raksteem, tohs isstahstidams un winneem preekschâ likdams, ka Kristum bija zeest un augfchamzeltees no mirroneem, un ka schis, ko winsch pasluddinajoht, effoht Jesus Kristus. Zitti no teem winnam peebeedrojahs, bet pahrgalmigi Zuhdi trohkfni zehle pilsehta, brehfdami: »Tee, kas wiffu pasauli ar trohkfneem fajauf, tee paschi arri dsan schurp irr nahkuschî. Bet brahlî tuhdatiu par nakti Pahwilu un Sihlasu isfuhtija us Berroii. Kur nonahkuschî tee Zuhdu basnizâ eegahje. Berroâs eedihwotaji tohs wahrduß labprahrtigi usnehme, mekledami isdeenas rakstôs, woi schahs lectas arri tâ buhtu. Tad nu dauds no teem tizzeja, arri mas dauds no gohdigahm Greekeru seewahm un wirreem. Kad Zuhdi no Tseffalonikas nomannija, ka Pahwils arri dsan Berroâ Deewa wahrduß sluddinaja, tad tee arri us turreni nahje, laudis us dumpi eefkubbinadami. Bet brahlî tuhdatiu Pahwilu isfuhtija, lai kaut kur pa juhru noeretu; bet Sihlas un Timoteus turpatt palikke. Tee nu, kas Pahwilu pawaddija, tee to wedde lihds Areenahm, un pawehleschanu us Sihlasu un Timoteu dabbujuschî, lai arri pee winnu nahktu, tee aifgahje.

Uftonpadsmita nodalka.

P a h w i l s U t e e n a s.

Kamehr Pahwils wiannus gaidija, wiensch basnizâ farunnajahs ar Zuhdeem un deewaz-
bihjigeem un turgû ikdeenâs ar tahdeem, kas peenahze klah. Zitti no pasauligas gudribas
mahzitajeem ar wiannu farunnajahs, fazzidami: Ko schis pluckschkis grihb runnaht? Islee
kabs kâ sweschu deewu pasluddinatais; jo wiensch teem preezas mahzibu par Jesu un aug-
schamzelschanu bij pasluddinajis. Bet tee, wiannu nekuschchi, us augstu teefas weetu wedde,
fazzidami: Woi ne warram sunnaht, kahda ta jauna mahziba, ko tu sluddina? Bet Pahwils
augstas teefas widdû stahwedams, fazzija: »Zuhs Uteeneru wihri! Es, juhfu swehtekus
apraudsidams, altari atraddu, kam wirsû bij rakstihis: »Nepasihstamam Deewam!« Nu,
ko juh ne pasidami gobdajeet, scho paschu es juns pasluddinaju. Deews, kas pasauli
un wissu, kas tur eekschâ, darrjis, ne mahjo ar rohkahm taisitâs basnizâs. Un wiensch nau
tahstu no ifweena no mums. Jo eeksch wianna mehâs dshwojam un kustamees un effam, itt
kâ arri zitti no juhfu dseefinu raksticajeem irr fazzijuschchi: »Mehs effam no wianna dshimmu-
ma.« Tad nu mums, no Deewa dshimmuma buhdameem, ne buhs dohmaht, ka Deews
lshdngs seltam, woi sudrabam, woi alminam, no zilweka gudribas istaitam. Tad nu
Deews, nesinnaschanas laikus panessis, taggad wisseem zilwekem wissâs mallâs pawehl,
lai atgreeschahs no grehkeem. Tapehz, ka wiensch deenu irr nolizzis, kurrâ wiensch pasauli
fshdihâs eeksch taisnibas zaur Wihru, ko wiensch us to irr isredsejis un no mirroneem usmoh-
dinajis.

Bet kad tee per mirronu augschamzelschanu dshirdeja, tad zitti to nehme smeeklâ, bet
zitti fazzija: Par scho lectu tewi ohtu reisi dshirdefim. Tâ Pahwils no wiannu widdus is-
gahje. Tomehr zitti wihri tam peekchrahs un tizzeja.

Dewinpadsmitta nodalka.

P a h w i l s K o r i n t u.

Pehz tam Pahwils aigahje no Uteenahm un nahze us Korintu, un atradde kahdu
Zuhdu, ar wahrdu Atilas, un Priskillu, wianna seewu. Pee scheem wiensch eegahje, un,
ar to weenâ ammata buhdams, wiensch pee teem palikke un strahdaja; jo tee sawâ ammata
bija teltu-taisitaji. Tê wiensch ik swehtdeenâs mahzija basnizâ, un pahrlleezinaja tik labb'
Zuhdus, kâ Greekerns. Kad Sighas un Timoteus no Makedonias bij nahkuschchi, tad Pah-
wils no swehta Garra tikke peespeests, Zuhdeem apleezinaht, ka Jesus irr tas Kristus.
Bet kad tee pretti turrejahs un saimoja, tad wiensch, drehbes iskrattijis, us teem fazzija: »Zuh-
fu affins lai irr us juhfu gatwu! Es esmu schtikhts, no schâ laika es pee paganeem eeschu.«
No turrenes nogahjis, wiensch nahze kahda zilweka nammâ, kam Justs bij wahrda, kas
Deewam kalpoja un kurrâ nams tuwu klah pee basnizâs bija. Bet Krispus basnizâs wirs-
neeks, ar wissu sawu nammu, us to Kungu tizzeja, un dauds no Korintereem wiannu dshirde-
dami, tizzeja un tikke kristiti.

Un tas Kungs nakti zaur parahdichanu us Pahwiltu fazzija: Ne bihstees, bet runna,
un ne zeet kluffu. Jo es esmu ar tewi, un ne weens prett tewi ne zeksees, tewim laanu
darriht; jo man dauds lauschu schinni pilssehtâ irraid. Bet wiensch tur gads kahrtu un
feschus mehneschus dshwoja, Deewa wahrdus wiannu starpâ mahzidams.

Dwidefmita nodalka.

Pahwila pirma grahmata, Tessalonikereem rakstita.
Pahwilam ahtri bij jaastahjahs no Tessalonikas, tapehz ka Zuhdi wiannu waisaja.

Winfch uf Berou aifbehe; bet arribsan fche tee Zuhdi, kas Tefalonika, wiinu waijaja, un winfch nonahze Uteenas. Beroa winfch bij atstahjis Timoteu un Sihlafu, lai fchee tohs tizzigus Tefalonika wehl reisi apraudfitu, un tad wiinum uf Uteenahm nahktu paffat. Bet Timoteus un Sihlas nahze, kad Pahwils jau bija Korintu un wiinum sinu atneffe par Tefalonikas draudn, fo Zuhdi breefmigi apspeede. Kad Pahwils tur ar mahzifchanu ne bij warrejis galla tift, tad zitti draudses lohzekli daschus wahrdu un daschu mahzibu gluschi fchaidri wehl wis ne bij fapratufchi, itt fewifchki to mahzibu par ta Kunga atnahkfchanu un par mirronu augfchamzefchanu. Pahwils, to dabbujis sinnaht, nu Tefalonikas draudfei grabmatu rakftija, ftarp zitteem wahrdeem ta peeminnebam:

»Schehlastiba lai irr' jums un meers no Deewa, muhsu Tehwa, un ta Kunga Jesus Kristus! Mehs Deewam pateizam allafchin par jums wiffeem, juhs peeminnebami fawas luhgfchanas bes mitteschanas; un kahdu brihdi no jums fchirti, jo wairak effam steigufchees ar ilgofchanu, juhsu waigu redseht. Taphz diwi reises pee jums effam gribbejufchi nahkt, bet fatans muhs aifkaweis. Bet taggad, kad Timoteus no jums pee mums irr nahjis, mums ftahftidams par juhsu tizzibu un miblestibu un ka juhs muhs allafchin labba peeminnefchanu turrat, tad, brabli, par jums effam eepreezinati, eefsch wiffahm fawahm behdahm un raifehm, zaur juhsu tizzibu. Jo taggad mehs atdihwojam, kad juhs pafstahweet eefsch ta Kunga. Jo kahdu pateizibu mehs Deewam par jums warram atdoht par wiffu fcho lihgfmitu, ar fo mehs juhsu deht preefsch fawa Deewa preezajamees nakti un deena gauschi luhgdami, juhsu waigu redseht. Bet Deews, muhsu Tehws un muhsu Kungs Jesus Kristus lai dohd muhsu zellam pee jums labbi isdohtees. Bet juhs lai tas Kungs wairo un pah pahrim darra pilnigus eefsch miblestibas ftarp jums un ftarp mums wiffeem, ka tas juhsu firdis apftiprina, nenoseedfgeem buht eefsch fwehtifchanas, preefsch muhsu Deewa un Tehwa, tai atnahkfchanu muhsu Kunga Jesus Kristus ar wiffeem wiinu fwehteem.«

Bet, brabli, mehs par teem, kas aifmiggufchi, jums ne gribbam flehpt, ka juhs ne noftumftat, ta ka tee zitti, kam zerribas nau. Jo ja mehs tizzam, ka Jesus irr nomirris un augfchamzefchees, tapatt arri Deews tohs, kas eefsch Jesus aifmiggufchi, atkal ar to atweddihs. Jo to mehs jums zaur ta Kunga wahrdeem fakkam, ka mehs, kas mehs dihwowam un uf ta Kunga atnahkfchanu atleekam, aifmiggufcheem ne nahkftim preefscha. Jo pats tas Kungs nahks semme no debbes ar fleegfchanu, ar ta leela engela balfi un ar Deewa basuni, un tee mirruschi eefsch Kristus pirmak augfchamzefchees. Pehz tam mehs, kas mehs dihwowam un effam atlikufchi, taphim aifrauti lihds ar teem eefsch padebbefcheem, tam Kungam pretti gaisa, un ta mehs buhftim allafchin ar to Kungu. Tad nu eepreezinajeetees fawa ftarpa ar fcheem wahrdeem. Bet par teem laifeem un brihscheem, brabli, ne waijaja, ka es jums rakftu. Jo juhs pafchi itt labbi sinnat, ka ta Kunga deena tapatt nahks ka saglis nakti. Jo kad tee fazzih: meers irr un drohfhiba, tad ta famaitafchana peepefchi par teem nahks. Tad nu, lai mehs ne guffam, ta ka tee zitti, bet lai mehs effam nomohda un gaddigi.

Preezajeetees allafchin! Lufdfeet Deewu bes mitteschanas! Pateizeet Deewam wiffas leetas; jo fchis irr Deewa prahs eefsch Kristus Jesus pee jums. Ne noflahpeet to Garu. Ne nizzinajeet praweefchu mahzibas. Pahrbaudait wiffas leetas; to, kas irr labs, paturrait! Utraujeetees no wiffa, kas tauns isleekahs. Un pats meera Deews lai juhs fwehti zaur zaurim, un wifs juhsu gars un dwehfele un meefa lai beswainigi tohp.

apfargabts us muhsu Kunga Jesus Kristus atnahkschanu. Tas, kas juhs aizina, irr pee-
tizzigs, tas to arri darrihs. Brahli, luhdseet par mums.

Muhsu Kunga Jesus Kristus shechlastiba lai irr ar jums wisseem! Amen. «

Dividesmitpirma nodakta.

Pahwila ohtra gramata, Tessalonikereem rakstita.

Kamehr kristici laudis Tessalonika par pirmu gramatu preezajahs, ko Pahwils apu-
stulis teem bij rakstijis un kurrâ tohs par ta Kunga atnahkschanu bij mahzijas, us reisi atkal
gramata ar apustula appaksch-rakstite wahrdu nahze, ne sinn, no ka un kapehjs, kurrâ bij
fluddinahs, ka tas Kungs itt ahtri nahkschoht. Wissi par to satrukhahs. Zitti no darba
tahke atrautees, dohmadami, kad tas Kungs tuwumâ, tad ne waijagoht strahdabt. Tik
lihds ka Pahwilam no schahs fajukschanas zaur to leeku gramatu sinna tikke, winsch Tessa-
lonikereem ohtru gramatu aissubstija, zittu wahrdu starpâ tâ rakstidams:

Scheklastiba lai irr jums un meers no Deewa muhsu Tehwa un no ta Kunga Jesus
Kristus. Mums peenahks Deewam allaschin par jums pateikt, brahli, tâ ka tas irr
pareisi, tadehl, ka juhfu tizziba augumâ aug, un mihlestiba juhfu starpâ pee ikweena no jums
wisseem wairojahs. Tâ, ka mehjs paschi juhfu deht leelamees eeksch Deewa draudsehm,
par juhfu pazeefchanu un tizzibu eeksch wissahm juhfu waijaschanahm un behdahm, ko juhs
panessat. Bet pehjs muhsu Kunga Jesus Kristus atnahkschanas un muhsu sapulzina-
schanas pee winna, mehjs, brahli, juhs luhdsam, lai juhs ahtri ne tohpat mehtati no sawa
prahta, nedf istrubjinati, ne zaur garru, ne zaur wahrdeem, ne zaur gramatu, itt kâ ta
no mums buhtu rakstita, ka Kristus deena tuwu effoht klapt. Lai neweens juhs nekahdâ
wihse ne peewill; jo ta ne nahk, ja atkahpschana papreeksch nau nahkusi, un grehka zilweks,
pasufchanas dehls, nau palizzis sinhams, kas pretti turrahs un paangstinajahs par wissu to,
kas sauzams par Deewu un kas irr deewakalposchana, tâ ka winsch Deewa nammâ sehsch,
us sewi rahdidams, ka winsch Deews. Woi ne atgahdajeetees, ka es, wehl pee jums buh-
dams, jums to paschu esmu fazzijis? Bet pats muhsu Kungs Jesus Kristus, un muhsu
Deews un Tehws, kas muhs irr mihlejis un mums muhschigu eepreezinaschanu un labbu
zerribu eeksch shechlastibas dewis, tas lai juhfu firdis eepreezina un juhs eeksch wissada
labba wahrda un darba apstiprina!

Bet mehjs jums pawehslejam, brahli, ka juhs no ikkatra brahta atstahjeetees, kas netikli
un ne pehjs tahs mahzibas staiga, ko tas no mums dabbujis. Jo mehjs dirdam, ka zitti
juhfu starpâ netikli staiga, neneeka strahdadami, bet nederrigas leetas darridami.

Ta fweizinaschana ar mannu paschu Pahwila rohku, kas irr ta sihme eeksch ikkatas
gramatas; tâ es rakstu: Muhsu Kunga Jesus Kristus shechlastiba lai irr ar jums wis-
seem! Amen.

Dividesmitohtra nodakta.

Pahwils us Jerusalemi aiseet, no turrenes zaur Mas-Asiu us Ewesu.

Pahwils Korintu gadskahrtu un feschus mehneschus palikke, Deewa wahrdu winnu
starpâ mahzidams. Pehjs tam winsch brahteem ar Deewu fazzijis, zehlahs pahri us Sibiriu.

Winsch us Ewesu nonahze, un, tur basuzâ eegahjis, ar Zuhdeem darbojahs. Kad
tee winnu luhdse, ilgaki pee teem palikt, tad winsch ne gribbeja, bet no teem schfihrahs,
fazzidams: Man teescham waijaga nahkschus fwehtkus Jerusaleme turreht, bet es atkal
atgreesischohs pee jums, ja Deews gribb. Un winsch no Ewesus nozehlahs, un us Kesariu

nonahjis, gabje augfcham uf Jerufalemi, draudsi apfweiznadams. Pehz uf Antiochi no zehlahs, un, tur kahdu laiku pakawejees, wifsch ifgahje, pa kahrtahm Galateru un Wrigias teefu pahrfraigadams un: wiffus mahzektus ftiprinadams. Tad atkal uf Eweſu nahje. Wifsch baſniza eegahjis, drohſchi mahzija par trim mehneſcheem, ar teem farunnadamees par Deewa walftibas leetahm. Bet kad zitti bija apzeetinati un nepaklaufigi, tauſchu preekſcha labbi wis ne runnadami par ſcho zellu, tad wifsch no teem atſtahjabs; mahzektus atſchkeidams, un farunnajahs ifdeenas kahda ſtohlâ, kas Tirannum bija. Tas notiffahs par divi gaddeem, ta ka wiffi, kas Ahſia dſihwoja, ta Kunga Jeſus wahrduſ dſirdeja, tik labb' Juhdi ka Greekeri. Un Deews zaur Pahwila rohkahm leelus darbus darrija. Bet ta Kunga wahrdi augumâ auge un iſplehtahs.

Diwidemittreſcha nodatta.

Pahwila grahmata, Galatereem rakſtita.

Kamehr Pahwils divi gaddus Eweſu dſihwoja, pee Deewa walftibas neapnizigi ſtrahdadams, Kriſtus preezas mahziba uf daudſ weetahm Maſ-Ahſia nahje. Eweſu wifsch no wiffahm puffehm dabjuja ſinnu, ka draudſehm klahjahs, un no ſcheijenes wifsch tahm grahmataſ aiſſubtija, tahs waddidams pa peſtiſchanas-zellu. Ta arri mahzekteem, kas Galatia dſihwoja, grahmata rakſtija. Galateri no Gallieru jeb Svrantſchu karrâ-pulka bija zehluſchees, kas kahdus puſtrefchu ſimſ gaddus preekſch Kriſtus par Reina uppi pahrzeldamees, garr Dohnaues uppi lihds Trakhiai iſplehtahs, pehz, par melnu juhru zel-damees pahri, ſcho widduzi ar karrâſpehku nonehme. Schè winni pehz tehwu eeraddumeem weenteeſigi dſihwoja, un pats kchniſch wis ne kaunejahs, laufus labbi apſtrahdah un lohpus kohpt. Pilsſehtu winneem bija maſ; bet ſchè Juhdi andeleſchanas deht bij apmettuſchees, un zaur to Pahwils ar winneem dabjuja fatikrees. Galateri tohs wahrduſ par Kriſtu Jeſu ar labbu prahru peenehme un ſuttahs itt laimigi, Kriſtu ſkaidri atſihdami un Kriſtus meeru bandidami. Apuſtulis to ween praſſija, lai tizzetu uf to Kungu Jeſu, un lai to miſleſtibu rahditu, kas no dſihwas tizzibas zellahs. Bet ne ilgi pehz tam, ka Pahwils no teem bij aifgahjis, mahzekli peenahje, kas preekſchlaika bij bijuſchi Juhdi; ſcheem taſ wis ne patikke, ka tee, kas no paganeem bij atgreetſt, Juhdu likkumus pa wiffam ne zee-nija. Winni leelijahs, ka Zehkaba, Dehtera un Jahna mahzekli effohr, par Pahwila iſteize, ka ſchis ne kahds rihtigs apuſtulis ne effohr; un Galaterus peefpeede, ka teem bija liktees apgraiſht un wiffu Moſus bauſlibu peepildih, zittadi teem pee Kriſtus walftibas nekahda dalla wis ne effohr, kas taſ wiſs bija pretti tahm norunnafchanahm, fo apuſtuti, pirmu reiſi Jerufalemi fanahkuſchi, bij norunnajutſchi. Weenteeſigi Galateri tahwahs apwilt, palikdami ta ka prahra fajaukri, un zitti jau likkahs apgraiſitees. Tapehz Pahwils teem ſcho grahmata rakſtija, woi uf zella, woi Eweſu buhdams:

»Pahwils, apuſtulis, ne no zilwekeem, ne zaur kahdu zilweku, bet zaur Jeſu Kriſtu un Deewu to Tehwu, kas winnu no mirroneem uſmohtdinajis, (jums wehle ta:) Schehlaſtiba lai irr jums un meers no Deewa ta Tehwa un muſſu Kunga Jeſus Kriſtus.

Es brighnohs, ka juhs tik driht no ta atſahdami, kas juhs irr aizinajis eekſch Kriſtus ſchehlaſtibas, tohpat pahrgrohtiti uf zittu mahzibu, kas tomehr zitta nau, beſ ween, ka zitti rohnahs, kas juhs fajauz, un Kriſtus preezas mahzibu grihb pahrgrohtih. Bet jebſchu arriſan mehſ jeb engelis no debbeſim jums zittu mahzibu paſluddinatu, par to, fo mehſ effam paſluddinajuſchi, taſ lai irr nolahdehts. Sinnadami, ka zilweks ne tohp taiſnohts zaur bauſlibas darbeem, bet zaur tizzibu Jeſus Kriſtus: arriſan mehſ effam tizzejufchi

eelsch Kristu Jesu, lai mehs tohpam taifnoti zaur tizzibu Kristus, un ne zaur bauflibas-darbeem; tapeh; ka zaur bauflibas-darbeem ne kahda meesa ne taps taifnota.

»Ut juhs nefaprattigi Galateri, kas juhs irr apmahnijis, pateefibai ne paklaufiht? Kur reem Jesus Kristus precksch azzim bij rakstihis, un nu juhsu starpâ krustâ fihis. Zo weenu no jums gribbu mahzitees, woi juhs to Garru effat dabbusufchi zaur bauflibas-darbeem, woi zaur tizzibas-klaufischanu? Woi juhs ar garru eefahufchi, taggad ar meefu pabeidseet? — Zo zeek irr no bauflibas-darbeem, tee irr appakfch lahsteem, jo irr rakstihis: ikweens irr nolabdehtis, kas ne paleek eelsch wiffa, kas irr rakstihis bauflibas gramata, ka winsch to darra. Juhs no Kristus effat atkahpuschees, kas juhs zaur bauflibu gribbat tept taifnoti; juhs effat iskritufchi no tahs shehlastibas. Eelsch Kristus Jesus ta tizziba ween ko speh; kas zaur mihlestibu irr speh;iga. Wiffa baufliba weenâ wahrda tohp peepildita, schinnu: Tew buhs sawu curaku mihloht, ka fewi paschu.

»Mufhu Kunga shehlastiba lai irr ar juhsu garru. Amen.«

40.

Leeldeenas = dseeemas.

1.

Meld. Gohds Deewam ween ar pateifchan'.

1. Gohds Tewim, Deews tahs dshiwibas, Gohds Tew un pateifschana No wiffahm tantahm peenahkabs! Lai atstann slaveschana, Lai gawllejoh; pafaula Tew teiz, Tew teiz un noflawe, Zo Jesus augfchamzheles!

2. Dshiw; atkal irr tas pestitais, Ko pretineeki kahwe. Tu winnu zehlis, warrenais, Uswarreta nu nahwe! Kas Tew warr prettituretees! Tu effi Deews, Tu effi Deews; Zo Jesus augfchamzheles!

3. Ko, blehschu pulks, gan preezajees, Ka effi uswarrejis? Ko tu ar to gan leelijees, Ka Jesu tu apfmejis? Par raudahm tawifmeekli teek, Deews Kungs, Deews Kungs tew fauna leek, Zo Jesus augfchamzheles!

4. Ko bihstees, gannams pulzinsch mas, Ka Deews to gannu fittis? Ko breeni ta eelsch behdibas, No preezas zella rittis? Par lihgfmoschana flumjas iks, Taws Deews, taws Deews tew gohdâ liks, Zo Jesus augfchamzheles!

5. Kur jel nu tawa lepniba, Tu Deewa wahrda fmechje;? Kur tawa wella preeziba, Tu grehku zekku ffehje;? Nohst lepniba, nohst preeziba! Deews Kungs, Deews

Kungs tew nofobda, Zo Jesus augfchamzheles!

6. Kur irr tahs ruhktas affaras, Ko tawas azzis lihje, Tu, draugs tahs Deewa taifnibas, kad behdas tewi rihje. Nohst affaras, nohst flummiba, Taws Deews, taws Deews tew preezina, Zo Jesus augfchamzheles!

7. Ko, mastizzigs, gan nopuhtees, Tu, kas noschehlo grehkus? Eij, nemmees tizzigs atgreestees Un peeleez' wiffus spehkus; Zaur Jesu peedohschana kluhs, Taws Deews, taws Deews tew shehligs buhs, Zo Jesus augfchamzheles!

8. Ko bihstees, semmes tahrpinsch, wehl, Kad nahwe wirfu speeschahs? Woi atstah; pafauli tew shehl? Us debbes prahts lai greeschahs! Tur tu eeeesi gohdiba, Taws Deews, taws Deews tew mohdina, Zo Jesus augfchamzheles!

9. Gohds Tew, Tu Deews tahs dshiwibas, Par schahdu preezas wehsti, Kas atnemm wiffas bailibas, Un preeku firdis dehsti, Schim audsedama raffina Paleek, paleek ta tizziba: Ka Jesus augfchamzheles. 1.

2.

Meld. Ut Jerusaleme, mohdees.

Kristus kappu irr atstahis! No nahwes ehnahm irr isgahis Tas Deewa dehis

ar gohdibu! — Klau, fur katra debbes mal, la Nu atskann: debbes wahrte wakkâ, Un meers ap Deewa krehslinu! — Gohds tew, kas muhschigi Muhs mihto firsnigi, Jesus Kristus! Tu muhsu Deews! Tu it pateef Par mums arr' effi uszehlees!

Tu Kungs, wiffas pasaul's kchnisch, Luhf, tu arr' effi muhsu kchnisch No muhschibas us muhschibu! — Tu, kas dshwo debbes laimê, No tewis, Kungs, arr' tawafaine Gaid' tabdu paschu lainibu. Tu Deewam atneffis, Kungs, tawas affinis Par mums wiffcem, Lai paklausam, Tew mihtesjam, Un muhscham tewim peederram.

Decnas muhs arr' isweddisi No muhsu

kappeem; parahdisi Mums jaunu jauvu deb, besi! Skattisim tad, preejadamees, Ar wiffcem swehteem lihgsinodamees, Tew, scheplastibas fauliti! — Schahs wahjas mee, fas tu Ar sawu spehziibu Apfkaidrosi. Tad skaidribâ, Un swehtibâ Mehs buhsim jaunâ buhschanâ! —

Smaggu juhgu mehs wehl neffam; Ak! wahji, grehziigi wehl effam! — Kungs, scheidligi mums uskattrees! Nahj, tu mihtais, lubdsams nahji, Un muhsu firdis weegloht fahzi; Lai tawu gaismu skattamees! — Labb' teem, kas tizzibâ Jau schinni dshwibâ Augscham zekahs Us dshwibu Un swehtibu! — Kungs! stiprini mums tizzibu! 3.

Mehs effam brahti un mahsas eeksch Kristus.

Meld. Gott sei Dank in aller Welt.

1. Saulite tahs taisnibas, Spihdi wiffas mallinas, Sildi muhsu firdis arr', Ra to pasaul' redseht warr.

2. Jesus, tu tas Kungs ween eff; Leeli, masi, — brahti mehs! Weenu fird' un prahf lai mums Dohd taws ewangeliums.

3. Pasudduschus wedd' jel klahf, mihtajs

gans, ar labbu prahf, Ra mehs effam weena drauds', Ro ta mihtesfiba auds'.

4. Seeni kohpâ dwehseles, Dohd' pee tew mums turretees, Ra pee wihtakohka mehs Sarri fadraudsejamees.

5. Weenu mutti mums arr' dohd', Ra mehs wiffi tawu gohd' Dseedam kohpâ laizigi Un tad tur arr' muhschigi. 56.

Kâ ja-atbild us tahm jautaschanahm,

I. kas atrohahs tanni sawadâ lappâ, kau wirsrafstê: „Deews, palihds' jaunu gaddu sahft!“

- 1) Samuels, kurra preekschâ Sauls pasemmojahs, kâ 1mâ Samuela grahmatâ stahsta, prohti: 19tâ nodakkâ 24tâ perschâ un 28tâ nodakkâ 20tâ perschâ.
- 2) Tas mohru-wihrs Ebed-Meleks to darrija tam praweescham Jeremijasam. Luhko Jerem. gr. 38, 12.
- 3) Sefch reises Mohsus bijis Sihnai-kalua: 1) 2Mohs. 19, 3. 7. 2) 2Mohs. 19, 9. 14. 3) 2Mohs. 19, 20. 25. 4) pehz 24tas nodakkas 9ta perscha winsch papreeksch gabbalu uslahpe ar zitteem lihds, un pehz tam (24, 13. 18.) weens pats wirs-gallâ, fur 40 deenas palikke. 5) 2Mohs. 32, 30—35. 6) 2Mohs. 34, 4. 29. (atkal 40 deenas).
- 4) Pirmâ laiku grahmatâ 8, 24.

II. kas Latweeschu drauga pawaddoni pee N° 8 un 9.

- 1) Uffias; luhko 2tra laiku grahmatâ 26, 18—21.

J a u t a s c h a n a s.

2) Kurfch Deewawihrs behrnâ-deenas peldeja schkirstinâ uhdens wirsu tã kã Noas un wiina fcewa un dehti?

3) Kurrà wectinâ muhsu Kungs Jesus Kristus ar wiff' ihfakcem wahrdeem wiffu sawu dshwofchanu isteizis? 4.